

Institut
Vall de Llémena

PLA D'ACCIÓ TUTORIAL

	Elaboració	Darrera Revisió	Aprovació
	Direcció v1	Coordinació Pedagògica v2	Consell Escolar
	2014	Setembre 2022	Pendent

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	3
2. PROJECTE ENTRENA'T PER LA VIDA	3
3. MARC LEGAL	5
4. COORDINACIÓ	7
5. COMPETÈNCIES DE LA TUTORIA	7
6. OBJECTIUS GENERALS	8
7. L'ASSEMBLEA DE CLASSE	9
8. PROJECTES DE DIPSALUT	9
9. PROJECTE CONNEXIONS - AJUNTAMENT (CAL BOLET)	10
10. PROGRAMA SALUT I ESCOLA	11
11. PROJECTE DE MEDIACIÓ	11
11.1. Què és la mediació?	11
11.2. Objectius	11
11.3. Conflictes mediables	12
11.4. Implantació al centre:	12
12. Projecte AMB MOSSOS D'ESQUADRA.	13
13. PRIMER D'ESO	13
14. SEGON D'ESO	14
15. TERCER D'ESO	14
16. QUART D'ESO	14
17. MAPA DE COMPETÈNCIES DE LA TUTORIA A L'ESO	15

1. INTRODUCCIÓ

Una funció professional de coresponsabilització bàsica en l'educació bàsica i post obligatòria és la tutoria, que té per missió principal l'acompanyament personalitzat de l'alumnat i ajudar-lo a desenvolupar les competències personals i socials per tal d'orientar acadèmica i professionalment.

Tanmateix, la funció tutorial no recau en exclusiva en la figura del professorat tutor sinó que es tracta d'una funció plenament col·legiada de tot l'equip docent, és a dir, del conjunt complet dels professors que exerceixen docència en un determinat grup classe. No hi ha dubte que allà on es plasma millor la tasca pròpia de l'orientació educativa (tant la personal, com l'acadèmica i la professional) és en les funcions de tutoria. Aquestes funcions interpel·len al conjunt del professorat que fa docència en un grup classe i s'espera que la seva tasca guardi els denominadors comuns que vetllin per la coherència pedagògica de l'actuació de tots ells davant un mateix grup d'alumnes.

2. PROJECTE ENTRENA'T PER LA VIDA

Un dels projectes educatius centrals de la tutoria al centre és el projecte [Entrena't per la vida](#). Aquest projecte el realitzen tots els alumnes d'ESO i és complementari a la tutoria, en la franja d'optativa d'una hora setmanal. En ell s'hi desenvolupen aspectes relacionats amb les tècniques d'estudi, el desenvolupament personal i acadèmic i els reptes individuals. Així doncs, a l'hora de tutoria convencional s'hi desenvoluparan idees més relacionades amb el grup classe, l'institut i l'entorn deixant pel projecte Entrena't la part més personal.

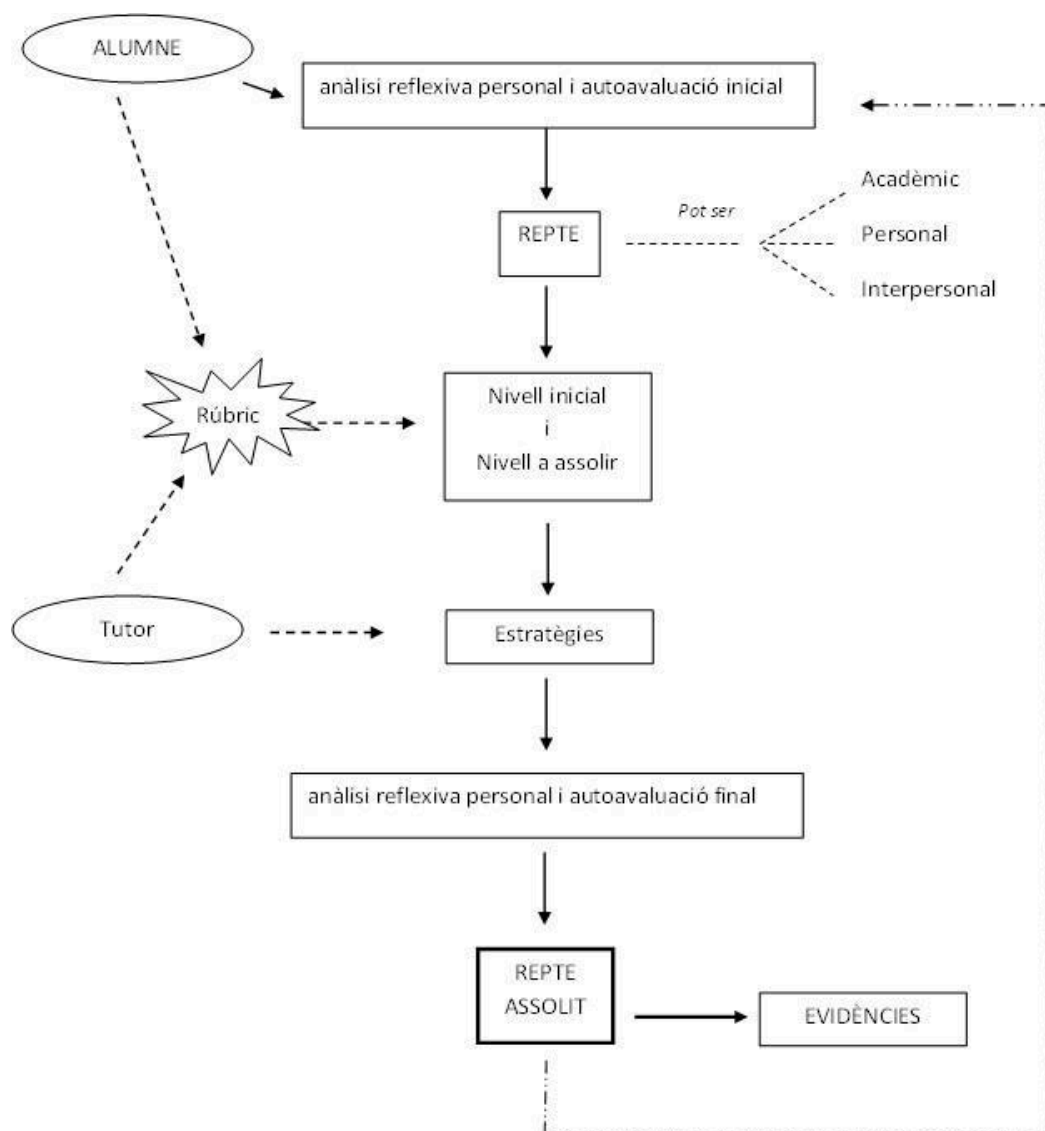
La base sobre la que es construeix el projecte és l'avaluació com a eina d'aprenentatge (Avaluar per aprendre) i la competència transversal personal.

Sovint s'ha vist l'avaluació com la culminació del procés d'ensenyament –aprenentatge i se li ha atorgat l'única finalitat de quantificar els coneixements adquirits per l'alumnat.

Tal com diu la Direcció general de l'Educació Bàsica i el Batxillerat del Departament d'Educació, l'avaluació té una funció reguladora de tot el procés d'aprenentatge, però a més a més, per a l'alumnat, esdevé un element essencial per aprendre ja que els alumnes que constaten el seu progrés i saben regular-se estan més preparats per avançar en els aprenentatge i assolir l'èxit.

En aquesta línia, s'implementa el projecte "Entrena't" que pretén que els alumnes siguin protagonistes de seu procés d'avaluació de tal manera que prenguin consciència dels aspectes que volen millorar i els assumeixen com a repte de superació personal.

Aquesta activitat, tots els alumnes la realitzen durant una hora cada setmana. El procediment que aplicaran serà el següent:

Tot aquest procés l'alumne el documentarà en un google sites (les seves reflexions, les rúbriques, les evidències de millora , ...) que anomenem "llibreta de tutoria: M'entreno per la vida". En el web-llibreta també hi desarà les bases d'orientació que són documents de guia

elaborats pel propi alumne que l'ajuden a resoldre processos o activitats acadèmiques de certa complexitat.

3. MARC LEGAL

La tutoria en la llei 12/2009, d'educació (LEC).

Article 59 Educació secundària obligatòria

5. L'acció tutorial a l'etapa d'educació secundària obligatòria ha d'incorporar elements que permetin la implicació dels alumnes en llur procés educatiu.

Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació: articles 1, 2, 5, 22, 26, 42, 74, 91, 102, 129, 130, 157, DA 8, DA 22, DT 15 i DF 1 (DOGC núm. 5422, de 16.7.2009)

Llei d'educació i desplegament

Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació: preàmbul i articles 2, 2.o, 21.2.m, 57.7, 59.3, 59.6, 62.5, 79.6, 97.3, 104.2 c (DOGC núm. 5422, de 16.7.2009)

Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius: articles 15.1, 15.2.d i e, 22.1.c, d i e, 38.1, 40.1.b i c (DOGC núm. 5686, de 5.8.2010)

Citem l'article 15 d'aquest decret:

Article 15 Acció tutorial

1. L'acció tutorial té per finalitat contribuir, en col·laboració amb les famílies, al desenvolupament personal i social de l'alumnat en els aspectes intel·lectual, emocional i moral, d'acord amb la seva edat, i comporta el seguiment individual i col·lectiu de l'alumnat per part de tot el professorat.
2. Les actuacions associades a l'acció tutorial, com a mínim, han de:
 - a) Informar les mares, els pares o tutors/es sobre l'evolució educativa dels seus fills i filles, i oferir-los assessorament i atenció adequada.
 - b) Facilitar a pares, mares i tutors/es legals l'exercici del dret i el deure de participar i implicar-se en el procés educatiu dels seus fills i filles.

- c) Vetllar pels processos educatius de l'alumnat i promoure, especialment a l'etapa d'educació secundària obligatòria, la implicació de cada alumne/a en el seu procés educatiu.
- d) Dur a terme la informació i l'orientació de caràcter personal, acadèmic i professional de l'alumnat, tot evitant condicionants lligats al gènere.
- e) Vetllar per la convivència del grup d'alumnes i la seva participació en les activitats del centre.
- f) Aquelles altres actuacions de caràcter individual o col·lectiu específicament establertes en els decrets reguladors del currículum de cada ensenyament, entre les quals, en els ensenyaments professionalitzadors que escaigui, hi haurà la tutorització de les pràctiques en les empreses.

Marc normatiu específic de l'orientació i acció tutorial a l'ESO

Decret 279/2006, de 4 de juliol, sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius no universitaris de Catalunya: article 16.1(DOGC núm. 4670, de 6.7.2006)

Decret 143/2007, de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria: capítol 5 i articles 15.1 i 15.2 (DOGC núm.4915, 29.6.2007; correcció d'errada en el DOGC núm. 5515, de 27.11.2009, pàg.89641)

Ordre EDU/295/2008, de 13 de juny, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació a l'educació secundària

obligatòria (DOGC núm. 5155, de 18.6.2008), modificada per l'Ordre ENS/56/2012, de 8 de març: articles 3, 16.1, 17, 26.1 i 26.4 (DOGC núm. 6088, de 15.3.2012)

L'últim document de què disposem i en el qual ens hem basat és:

Documents per a l'organització i la gestió dels centres - Orientació educativa i acció tutorial a l'ESO - 19/06/2015. Per tal d'abreviar, l'anomenarem OEiAC-ESO

4. COORDINACIÓ

Es farà una reunió setmanal entre la coordinació de tutoria i els tutors de cada nivell d'ESO on es posaran en comú tots els temes relacionats amb la tutoria, tant de grup com individual i on es tractaran les activitats del PAT que corresponguin.

5. COMPETÈNCIES DE LA TUTORIA

Segons el OEiAC-ESO:

L'acció tutorial ha de ser plantejada com un conjunt d'activitats educatives interrelacionades, que es destinin a l'entrenament i l'hàbit de les competències següents:

- Aprendre a ser un mateix (amb confiança, responsabilitat, seguretat, autoconeixement, constància i autoestima).
- Aprendre a ser autònom (a partir de la cura d'un mateix i de l'entorn, de participar i orientar-se en la presa de decisions en l'espai i en el temps).
- Aprendre a aprendre (amb hàbits de treball, pautes d'estudi, capacitat d'esforç, disciplina, atenció, reflexió, escolta activa, pensament divergent, crític i creatiu).
- Aprendre a comunicar-se (a partir de l'expressió de les pròpies emocions, sentiments, necessitats i idees, capaç de conversar en grup per construir, tenint en compte la comunicació verbal però també la no verbal).
- Aprendre a viure junts (a partir de les relacions amb els altres, el treball de cooperació, la comprensió i interacció amb la realitat social i el valor i respecte per les diferències).

El treball d'aquestes competències ha de formar part d'una planificació de l'acció tutorial que respongui al criteri de coherència curricular, a l'ajustament metodològic i didàctic i al de l'avaluació dels aprenentatges dels alumnes. Aquesta planificació de l'acció tutorial representa la manera de treballar del centre travada en el disseny i l'organització d'activitats que, tractades globalment, contribueixen al creixement i al desenvolupament integral i complet de la persona.

6. OBJECTIUS GENERALS

Per tal d'adquirir les competències abans esmentades, proposem un mètode de treball de la tutoria amb uns objectius concrets.

Els objectius generals del PAT al llarg de tot l'ESO són:

1. Transmetre informació entre el grup-classe i/o el tutor.
 - a. Posar en comú dubtes, preguntes i suggeriments relacionats amb el dia a dia a l'institut.
 - b. Informar als alumnes de les activitats que es duran a terme al centre: reunions de pares, excursions, etc.
2. Explicar i compartir els projectes de centre: escola verda, treball col·laboratiu, treball per projectes, crèdit de síntesi, ipad, intercanvis, relació amb altres centres, Servei Comunitari, neteja de l'aula i del pati.
3. Treballar les dinàmiques del grup-classe i les habilitats per la vida (empatia, pressió de grup, resolució no violenta de conflictes...) per tal d'aconseguir un bon desenvolupament personal i una bona convivència. Treballar la disposició dels alumnes a l'aula.
4. Preparar les avaluacions, tant de manera individual com també com a grup.
5. Reflexionar sobre temes d'actualitat i debatre qüestions del seu interès relacionades amb els drets humans, la democràcia, el medi ambient, etc. Treballar aquests temes, especialment els dies declarats universalment: dia de la pau, dia de la dona treballadora, dia de la Terra, etc.
6. Organitzar xerrades, ponències o tallers relacionats amb temes transversals que considerem interessants pel desenvolupament dels alumnes: prevenció de les addiccions, sexualitat, educació vial, bon ús de les noves tecnologies, etc.
7. Orientació Acadèmica d'Estudis personalitzada: a través de tallers, xerrades, visites i recerca ajudarem cada alumne a trobar la millor per quan acabi l'ESO, amb o sense graduat.

7. L'ASSEMBLEA DE CLASSE

L'assemblea de classe és el marc idoni per adquirir les competències de la tutoria i, per tant, serà potenciada per tal d'assolir-les.

L'hora de tutoria començarà amb un repàs de la setmana i els dubtes, qüestions i suggeriments que puguin sortir. És important que els alumnes puguin expressar les seves idees, preocupacions i opinions. Així es treballa en assemblea, afavorint el joc democràtic. El tutor/a cal que moderi el debat donant el torn de paraula, essent molt respectuós amb totes les idees, resolent els dubtes que tenen resposta immediata i prenent nota de les qüestions que cal traspassar a l'equip directiu. Aquesta assemblea de classe també resoldrà els possibles conflictes que hagin sortit a l'aula, al pati, a les sortides... La resolució d'aquestes qüestions i l'assemblea de classe seran prioritàries a l'hora de tutoria. Cal que els delegats prenguin nota de les qüestions que cal parlar amb l'equip directiu amb qui faran una trobada bimensual d'intercanvi d'idees i opinions.

En l'assemblea de classe també hi poden sortir temes relacionats amb l'actualitat social i pot establir-se un debat. El tutor haurà de conduir-lo.

8. PROJECTES DE DIPSALUT

L'institut està compromès amb diversos programes relacionats amb la tutoria, un dels quals és el projecte "Som-hi-Sigues tu".

El projecte "Som-hi-Sigues tu" és un programa dirigit als ajuntaments i a les escoles que pretén facilitar l'aprenentatge de les deu habilitats bàsiques per a la vida i promoure estils de vida saludables, de forma coordinada entre diferents agents del territori, donant eines als mestres, als docents i a les famílies per avançar en aquesta direcció.

L'OMS va definir així aquestes habilitats:

"Les habilitats per a la vida són capacitats per adoptar un comportament positiu que permeti als individus abordar amb eficàcia les exigències i els reptes de la vida quotidiana. Es tracta d'habilitats personals, interpersonals, cognitives i físiques que ajuden a les persones a controlar i dirigir les seves vides, desenvolupant la capacitat de viure amb el seu entorn i aconseguint que aquest canviï."

Es poden classificar en tres categories:

- Habilitats socials: assertivitat, empatia, comunicació, resistència a les pressions, etc
- Habilitats cognitives: resolució de problemes, presa de decisions, pensament crític, creatiu,etc.
- Habilitats emocionals: autoestima, gestió positiva dels problemes, de l'estrès, etc

La idea del projecte és que aquestes habilitats es vagin treballant durant tots els cursos de l'ESO.

Cada curs hem fet una reunió dels tutors amb ella per valorar quines eren les més adequades pel nostre alumnat en cada curs.

9. PROJECTE CONNEXIONS - AJUNTAMENT DE SANT GREGORI (CAL BOLET)

[L'Espai Jove de Cal Bolet](#) és l'equipament municipal adreçat a joves d'entre 12 i 29 anys del municipi de Sant Gregori. Des de l'institut, col·laborem molt activament amb aquesta entitat en organitzar coses tan diverses com: xerrades pels alumnes, fets culturals com una obra de teatre i dinamitzacions a l'hora del pati. També ens ajuden a participar a la Jornada de Delegats del Gironès de 2ESO i la visita a l'Escola d'Hostaleria de 3r, així com el Saló EXPOJOVE per 4t.

Valorem especialment aquest projecte perquè sempre ens busquen experts en diferents àmbits i ofereixen ajudes immediates quan s'esdevé una necessitat puntual.

10. PROGRAMA SALUT I ESCOLA

És un programa que pretén formar, informar, educar en salut: hàbits saludables d'alimentació, sexualitat, violència de gènere.... També deriva als alumnes a altres serveis si es considera necessari i si detecta situacions de risc. En aquest cas, la infermera de referència és del Cap de Taialà, que ve dues hores setmanals per atendre l'alumnat que ho desitgi en consulta privada i confidencial. D'altra banda, la infermera fa xerrades a les tutories sobre temes d'interès.

1ESO: Higiènia i bons hàbits

2ESO: Body Positive

3ESO: Prevenció de Riscos durant les Fires de Girona i festes en general

4ESO: Prevenció de Riscos en les sortides de cap de setmana

11. PROJECTE DE MEDIACIÓ

11.1. Què és la mediació?

La mediació és un mètode constructiu de resolució de conflictes en què les dues parts enfrontades recorren voluntàriament a una tercera persona imparcial, el mediador, per arribar a un acord satisfactori per a les dues parts. Aquest mètode es basa en els següents principis:

- **La voluntarietat:** Les parts són lliures d'acollir-se a la mediació i de desistir-ne en qualsevol moment. Les persones mediadores també poden donar per acabada la mediació en el moment que detecti manca de col·laboració o qualsevol altra circumstància que sigui incompatible amb els principis de la mediació.
- **La imparcialitat:** El mediador ha d'ajudar les parts a assolir l'acord sense imposar cap solució ni mesura concreta ni prendre-hi part.
- **La confidencialitat:** La persona mediadora i les parts no poden revelar a persones alienes al procés de mediació la informació obtinguda en el curs del procés.
- **El caràcter personal:** Les parts implicades i la persona mediadora han d'assistir personalment a les reunions de mediació sense que es valguin de representants o intermediaris.

11.2. Objectius

- Desenvolupar la capacitat de diàleg i millorar les habilitats comunicatives de tots els membres de la comunitat educativa.
- Crear un ambient relaxat millorant les relacions personals entre tota la comunitat educativa (alumnes, professors i treballadors).
- Contribuir a desenvolupar actituds d'interès i respecte.
- Ajudar a valorar i reconèixer sentiments, interessos, necessitats i valors propis i dels altres.
- Resoldre els conflictes de manera pacífica i cooperativa.
- Crear la figura del mediador/mediadora que permeti formalitzar una eina més a l'hora de resoldre conflictes, sense la necessitat de que passin per l'equip directiu o la comissió de convivència, oferint altres vies de solució.
- Prevenir la violència escolar.
- Reduir el nombre de sancions i expulsions.

- Aconseguir que la tendència sigui la intervenció positiva dels alumnes en els conflictes.
- Insistir en la responsabilitat social.

11.3. Conflictes mediables

- Conflictes originats per situacions o conductes no sancionables disciplinàriament com baralles per insults, amenaces, rumors malintencionats...
- Relacions tòxiques dins les xarxes socials
- Conductes clarament sancionables. En aquest cas, la mediació es podrà realitzar de manera complementària (prèvia o posterior) a la sanció, per millorar la situació.
- No es pot mediar en casos de maltractaments ni en situacions no legals.
- Conflictes generats per mal entesos entre famílies, o famílies/professors.

11.4. Implantació al centre:

La implantació es realitzarà al llarg dels cursos 2020-21 i 2021-22. L'objectiu és crear un equip de mediadors (tant alumnes com professors) de 10 alumnes, 3 professors, i 3 pares/mares al final d'aquest període.

- Al llarg del mes de setembre es realitzarà una xerrada a l'hora de tutoria de tots els cursos en la qual s'explicarà què és la mediació i quins avantatges en se'n poden treure. Al mateix temps s'exposarà el perfil que cal que tingui un mediador i s'animarà els alumnes a presentar-se voluntàriament com a tals.
- Durant el primer trimestre, dels alumnes i pares que voluntàriament s'hagin presentat, se'n triaran 8 i 3 respectivament, que se'ls formarà per tal d'esdevenir els mediadors del centre.
- El servei de mediació, començarà el gener de 2021. Els alumnes mediadors realitzaran una xerrada (a l'hora de tutoria) explicant en què consisteix el servei, què cal fer per utilitzar-lo, etc...

12. Projecte AMB MOSSOS D'ESQUADRA.

Els Mossos duen a terme 2 xerrades principalment durant l'ESO. Una a segon, durant el projecte de Riscos a la Xarxa, sobre seguretat. L'altra a 3r just abans de Fires, per prevenir accidents.

Amb tot, sempre que calgui per algun esdeveniment o actuació greu per part de l'alumnat, els mossos actuen com a referència per informar i prevenir.

13. PRIMER D'ESO

El pla d'acció tutorial (PAT) de primer d'ESO, té com a objectiu fonamental l'adaptació dels alumnes al nou centre: nous companys i professors, noves maneres de treballar i avaluar, noves dinàmiques de grup. En aquest centre, la majoria d'alumnat ve de la mateixa escola, per tant ja es coneixen molt. Tot i això, sempre hi ha alumnes nous que cal integrar.

La tutoria es complementarà amb una segona hora d'Entrena't per la Vidai, on es treballarà més específicament el progrés personal de l'alumne i les tècniques d'estudi.

A l'hora de tutoria també es plantejaran els projectes del centre i s'explicaran amb detall, ja que són nous pels alumnes: l'ipad, escola verda, treball per projectes, intercanvis, relació amb altres centres.

Una altra de les funcions de la tutoria és organitzar i informar de les sortides i activitats que es duran a terme. També les revisarem.

També es faran els canvis de lloc, amb l'ajuda dels delegats.

A continuació proposem una sèrie d'activitats que intenten aconseguir els objectius del PAT durant aquest primer curs. Recordem que la programació és absolutament flexible en funció de múltiples casuístiques que es poden donar durant el curs i que l'hora de tutoria començarà amb l'assemblea de classe. Les activitats estan posades en ordre cronològic en la [web d'Entrena't per la Vida](#).

14. SEGON D'ESO

Durant aquest segon curs, els alumnes ja es coneixen millor i en general no caldrà fer tanta incidència en la cohesió de grup, però sí en l'autoconeixement i l'autoestima. Es farà èmfasi en aspectes sobre els trastorns alimentaris i l'educació afectiva principalment. Aquí trobareu la llista d'activitats [proposades per segon d'ESO](#).

15. TERCER D'ESO

Es continua treballant l'autoconeixement i les relacions afectives, amb una major incidència en l'Educació Sexoaffectiva. D'altra banda també s'inicia el Servei Comunitari per fomentar les relacions amb l'entorn i el compromís actiu amb la societat. Al Diari de Tutoria es farà seguiment de les activitats que l'alumnat realitza. Aquestes són [les activitats de tutoria per Tercer d'ESO](#).

16. QUART D'ESO

Es continua treballant l'autoconeixement i les relacions afectives, la relació amb l'entorn amb el Servei Comunitari, però el focus principal seran les activitats d'orientació acadèmica per després de l'ESO. Aquestes són les activitats de [tutoria per Quart d'ESO](#).

17. MAPA DE COMPETÈNCIES DE LA TUTORIA A L'ESO

En aquest mapa volem capturar les competències i objectius que es persegueixen al PAT a l'ESO.

